

NIKU ÅRSRAPPORT 2014

Norsk institutt for kulturminneforskning

er et uavhengig forsknings- og kompetansemiljø for norske og internasjonale kulturminner. Instituttet driver forskning og oppdragsvirksomhet for offentlig forvaltning og private aktører på felter som by- og landskapsplanlegging, arkeologi, konservering og bygningsvern.

Våre ansatte er konservatorer, arkeologer, arkitekter, ingeniører, geografer, etnologer, samfunnsvitere, kunsthistorikere, forskere og rådgivere med spesiell kompetanse på kulturarv og kulturminner.

NIKUs styre

Knut Grøholt, styreleder oppnevnt av Klima- og miljødepartementet

Berit Skarholt, nestleder oppnevnt av Klima- og miljødepartementet

Kjell Abildsnes, styremedlem oppnevnt av Klima- og miljødepartementet

Else Grete Broderstad, styremedlem oppnevnt av Forskningsrådet

Ingebjørg Hage, styremedlem oppnevnt av Forskningsrådet

Stine Barlindhaug, styremedlem oppnevnt av arbeidstakernes organisasjoner

Susanne Kaun, styremedlem oppnevnt av arbeidstakernes organisasjoner

Sveinung Krokann Berg, varamedlem oppnevnt av arbeidstakernes organisasjoner

Vibeke Vandrup Martens, varamedlem oppnevnt av arbeidstakernes organisasjoner

I henhold til NIKUs vedtekter oppnevnes tre styremedlemmer, herunder styrets leder, av Klima- og miljødepartementet. To styremedlemmer oppnevnes av Forskningsrådet og to styremedlemmer med personlig vara oppnevnes av arbeidstakernes organisasjoner.

Administrerende direktør

Carsten Paludan-Müller

Forsiden: 13 feltarkeologer fra NIKU i «arkeologigropa» i forbindelse med graving av ny jernbanetrasé for Follobanen gjennom Gamlebyen i Oslo. Prosjektet er tiltaksfinansiert av Jernbaneverket.

Foto: Vibeke Vandrup Martens/NIKU 2014

Styrets årsberetning 2014

NORSK INSTITUTT FOR KULTURMINNEFORSKNING

Organisasjonsnummer: 985 767 769

Virksomhetens art

Norsk institutt for kulturminneforskning, NIKU, ble opprettet som en selveiende stiftelse av Miljøverndepartementet i 1994. NIKU er et uavhengig forskningsinstitutt som utvikler og leverer kunnskap og tjenester til eiere, brukere og forvaltere av kulturminner og kulturlandskap.

Instituttet skal være et nasjonalt og internasjonalt kompetansesenter innen kulturminneforskning. Instituttet skal drive forskning og utvikling samt forskningsbasert oppdragsvirksomhet som undersøkelser, dokumentasjon, utredninger, konservering og rådgivning for kulturminneforvaltningen og andre relevante brukere i samfunnet. Det legges vekt på tverrfaglighet, både innen institusjonen og gjennom samarbeid med andre institusjoner.

NIKUs virksomhet drives fra hovedkontoret i Oslo og distriktskontorene i Tromsø, Trondheim, Bergen og Tønsberg. De tre sistnevnte kontorene har et spesielt fokus på middelalderarkeologi, mens kontoret i Tromsø arbeider med nordområdene og samiske forhold.

NIKU driver forskning og oppdragsvirksomhet for offentlig forvaltning og private aktører på felter som by- og landskapsplanlegging, arkeologi, konservering og bygningsvern. I den samlede virksomheten pågår det et utstrakt samarbeid på tvers av NIKUs fagavdelinger.

Etter ny organisering var NIKUs 61 faste fagansatte i 2014 organisert i følgende syv fagavdelinger:

Arkeologiavdelingen

Arkeologiavdelingens hovedoppgave er gjennom arkeologisk metode å overvåke og undersøke arkeologiske kulturminner i middelalderbyene. Avdelingen har sterkt forskningsfokus mot historisk arkeologi og miljøovervåking av kulturlag. Avdelingen hadde 12 arkeologer ansatt ved utgangen av 2014. I tillegg var det 20 midlertidig ansatte på Follobaneprosjektet. Prosjektet er et tiltaksfinansiert oppdrag NIKU utfører på vegne av Riksantikvaren.

Avdeling for digital dokumentasjon, kulturminner og landskap

Avdelingens hovedoppgave er gjennom arkeologisk metode å overvåke og undersøke arkeologiske kulturminner. Avdelingen har et sterkt forskningsfokus mot bruk av ny teknologi i forbindelse med arkeologiske registreringer, kartlegging, dokumentasjon og bevaring. Avdelingen hadde 8 ansatte ved utgangen av 2014.

By- og planavdelingen

By- og planavdelingens hovedfokus er forskning og utredning for integrering av kulturminner, -miljø og -landskap i arealplanlegging og by- og lokalsamfunnsutvikling. Avdelingens oppgaver er blant annet tjenesteoppdrag rettet mot planer/tiltak på alle forvaltningsnivå og mot private utbyggere, samt metodeutvikling og oppdrag innenfor konsekvensutredninger og stedsanalyser. Avdelingen hadde 5 ansatte ved utgangen av 2014.

Bygningsavdelingen

NIKUs Bygningsavdeling har kompetanse innen bygningshistorie og eldre bygningsteknikk og er spesialister på verneverdige bygninger fra middelalderen til vår egen tid. Avdelingens oppgaver er bygnings- og arkitekturhistoriske undersøkelser, rådgivning om restaurering, datering, dokumentasjon og oppmåling av bygninger, skadevurderinger, tilstandsanalyser og overvåking av bygninger og ruiner, samt utvikling av forvaltningsplaner for verneverdige bygninger, og rådgivning om energisparing, inneklime og klimatilpassing. Avdelingen hadde 7 ansatte ved utgangen av 2014.

Konserveringsavdelingen

Konserveringsavdelingens hovedoppgave er bevaring av kunst, inventar, dekor og overflater samt gjennomføring av fargearkeologiske undersøkelser av bygninger og fartøy. Avdelingen hadde 15 ansatte ved utgangen av 2014.

Nordområdeavdelingen

Nordområdeavdelingens oppgaver er forskning og utredning innenfor kulturminneovervåking og kulturminneforståelse, kulturminner og samfunn, herunder betydningen av kulturminner og landskap for urfolk i nordområdene, og dokumentasjon og metodeutvikling innenfor tradisjonell kunnskap. Avdelingen hadde 8 ansatte ved utgangen av 2014.

Samfunn- og forvaltningsavdelingen

Samfunn- og forvaltningsavdelingens oppgaver er forskning og utredning knyttet til offentlig sektor og virkemiddelbruk knyttet til forvaltning av kulturminner og -miljøer. Vi arbeider med verdiskapning, verditilskrivning, kulturminner som ressurs, potensialet for turisme og arbeidsplasser, verdensarvsteder, mangfold og involvering, tilgjengelighet, policy- og forvaltningspraksis. Avdelingen hadde 6 ansatte ved utgangen av 2014.

Rettvisende oversikt

Stiftelsen har i 2014 et driftsoverskudd. Driftsinntektene viste en økning som i hovedsak kan tilskrives Follobaneprosjektet. Vedtaksprosjektene utgjorde i 2014 34 % av NIKUs oppdragsmengde. Ca 18 % av stiftelsens inntekter kom fra basisbevilgningen, mot 21 % året før. Finansinntektene ligger noe over fjoråret, blant annet på grunn av økt likviditet og tidsavhengig binding av noe kapital.

Totale lønnskostnader har økt med 1,6 % fra 2013. Moderat lønnsoppgjør, færre faste årsverk og flere innleide årsverk gir lavere lønnskostnader. Pensjonskostnadene (eks. planendring) er noe høyere enn i 2013 og beløper seg til 7 313 884 kroner.

Planendring i pensjonsordningen (se nærmere forklaring under andre forhold) er en engangseffekt som gir en regnskapsmessig negativ pensjonskostnad på 13 005 970 kroner og er hovedårsak til at vi ender opp med et driftsresultat på 18 772 537 kroner.

Økning i andre driftskostnader skyldes blant annet konsulentbruk i forbindelse med ansettelse, avsetning for forventet tap og nytt dokumentasjonsutstyr for arkeologisk feltarbeid.

Totalt ender årsresultat for 2014 med et årsoverskudd etter skatt på 14 323 982 kroner.

Stiftelsens egenkapital har blitt økt som følge av det positive årsresultatet. Sum egenkapital pr 31.12.14 var på 31 149 619 kroner. Stiftelsens balanseposter er på forventet nivå og viser mindre endringer fra fjoråret. Styret mener således at årsregnskapet for 2014 gir en rettvisende oversikt over stiftelsens utvikling, resultat og stilling.

Finansiell Risiko

Markedsrisiko

Stiftelsen er hovedsakelig eksponert mot endringer i markedet for nasjonale og internasjonale prosjekter.

I 2014 var det ingen endringer i basisbevilgningen fra Klima- og miljødepartementet. Oppdragsmarkedet viser skjerpet konkurranse fra ulikt hold, nødvendighet av alliansebygging, og få større oppdrag.

Kredittrisiko

Stiftelsen har ingen ekstern lånefinansiering og er dermed ikke eksponert for endringer i renten.

Det foretas løpende kredittvurderinger ved inngåelse av større prosjektavtaler. Dette for å redusere risikoen for at fordringer ikke blir betalt. Historisk sett er stiftelsens tap på fordringer lave.

Likviditetsrisiko

Likviditeten i stiftelsen vurderes som god. Det er et kontinuerlig fokus på likviditet i stiftelsen ved at utestående følges opp for å påse at innbetalinger på leiefordringer og andre fordringer foretas rettidig.

Fortsatt drift

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte resultatregnskap, balanse, kontantstrømanalyse og tilhørende noter for NIKU et korrekt uttrykk for stiftelsens stilling, resultat og kontantstrøm.

I samsvar med regnskapsloven § 3-3 bekreftes det at forutsetningen for fortsatt drift er til stede.

Arbeidsmiljø og det ytre miljø

I NIKU ble det utført 81,5 årsverk gjennom hele 2014, hvorav 14,7 årsverk var utført av korttidsengasjert personell. Antall fast ansatte (inkludert ansatte i permisjon) pr 31.12.14 var 69. Ved utgangen av 2013 var antallet 78.

Kvinneandelen i stiftelsen var 62 % ved utgangen av 2014, mens den for vitenskapelige stillinger var 60 %. Fem av syv styremedlemmer er kvinner. Gjennomsnittlig årslønn for kvinner var 581 553 kroner, mens den for menn var 619 707 kroner.

NIKU har likestillingsavtale. Denne er tuftet på lov om likestilling mellom kjønnene, som særlig tar sikte på å bedre kvinners stilling. Avtalen er et tillegg til gjeldende særavtaler og overenskomster i NIKU. I henhold til denne avtalen er det opprettet et eget likestillingsutvalg, og avtalen har bestemmelser om at begge kjønn skal være representert i ulike utvalg i NIKU.

Stiftelsen arbeider aktivt og målrettet for likestilling og fravær av diskriminering innenfor virksomheten. Ved rekruttering, både internt og eksternt vektlegges personlige kvalifikasjoner fremfor kjønn, funksjonshemminger eller nasjonalitet.

Det er ikke rapportert arbeidsuhell med alvorlige skader i 2014. Det gjennomsnittlige sykefraværet var på 5,2 %. Stiftelsen har fast avtale med bedriftshelsetjeneste. Alle stiftelsens kontorsteder har egne verneombud. NIKU fikk status som Inkluderende arbeidslivsbedrift 01.10.07.

Virksomhetens art medfører verken betydelig forurensning eller utslipp som kan være til skade for det ytre miljø. Farlig avfall behandles i tråd med offentlige retningslinjer.

Forskning og utvikling

NIKU driver på egne vegne forskning og metodeutvikling over et bredt spekter for å effektivisere instituttets aktiviteter.

Framtidsutsikter

NIKU har siden våren 2012 vært i dialog med Klima- og miljødepartementet om en løsning på de strategiske utfordringene som gjennom de forgående årene førte til store underskudd for NIKU. På oppdrag fra styret, og i konsultasjon med departementet og Riksantikvaren, utarbeidet NIKUs daglige ledelse en konkret omstillingsplan som ble oversendt Klima- og miljødepartementet i juni 2013. Omstillingsplanen var gjenstand for justeringer i dialog med departementet, som i september 2013 meddelte at de støttet planen.

Målet med omstilling av NIKU er å sikre et langsiktig, bærekraftig økonomisk fundament for instituttet, bygget på en faglig profil som er tilpasset viktige kunnskapsbehov hos våre oppdragsgivere. En grunnleggende forutsetning for dette er en bedre tilpasset sammensetning og sammenheng mellom de fagkompetanser instituttet dekker, slik at hver enkelt ansatt i større grad kan dekke flere oppdragsområder enn i dag.

Ny organisasjon ble iverksatt fra april 2014. NIKU har mottatt 4 millioner kroner i omstillingsmidler fra Klima- og miljødepartementet i 2014. Midlene er ikke brukt i 2014 og inngår i forskuddsinnbetalt på prosjekter i balansen. Arbeidet med omstillingen vil pågå gjennom 2015.

Andre forhold

Endringen i offentlig uførepensjonsordning og levealderjustering innregnes i resultatet i den perioden de oppstår og gir en redusert pensjonskostnad for 2014 på 13 005 970 kroner som en engangseffekt. Dette er en regnskapsmessig postering som ikke har noen betalbar konsekvens men fremvises i resultatregnskapet.

Pensjonsforpliktelsens estimatavvik (ikke resultatført aktuarielt tap) pr 31.12.14 er på litt over 61 millioner kroner. Ut i fra signaler fra Norsk regnskapsstiftelse om tilnærming til internasjonale regnskapsstandarder vil nevnte estimatavvik måtte føres ut av balansen og gå til reduksjon av egenkapitalen. Når og hvordan dette vil skje er ennå ikke avklart. Uansett hvordan dette bokføres, indikerer det store estimatavviket og pensjonsforpliktelsen at det påhviler store økonomiske forpliktelser for institutt- og museumssektoren i fremtiden.

For øvrig er det ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets slutt som er av betydning for bedømmelsen av regnskapet.

Årsresultat og disponeringer

Styret foreslår følgende disponering av årsoverskudd på 14 323 982 kroner for 2014:

Overført til annen egenkapital	14 323 982 kroner
Sum disponert	14 323 982 kroner

Resultatregnskap

	Note	2014	2013
Driftsinntekter og driftskostnader			
Prosjektinntekter	7	94 178 671	83 565 682
Sum driftsinntekter		94 178 671	83 565 682
Direkte prosjektkostnader		10 114 700	8 034 366
Lønnskostnad	3,4	60 388 155	59 471 997
Planendring pensjoner	4	-13 005 970	0
Avskrivning på driftsmidler	1	293 031	799 650
Annen driftskostnad	3	17 616 219	16 233 976
Sum driftskostnader		75 406 135	84 539 989
Driftsresultat		18 772 536	-974 307
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekt		946 456	833 252
Rentekostnad		42 235	83 640
Resultat av finansposter		904 221	749 612
Ordinært resultat før skattekostnad		19 676 758	-224 696
Skattekostnad på ordinært resultat	8	5 352 776	196 562
Årsoverskudd	6	14 323 982	-421 258
Overføringer			
Overført til annen egenkapital		-14 323 982	421 258
Sum overføringer		14 323 982	-421 258

Balanse

	Note	2014	2013
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Utsatt skattefordel	8	1 365 733	5 894 374
Sum immaterielle eiendeler		1 365 733	5 894 374
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	1	759 135	452 064
Sum varige driftsmidler		759 135	452 064
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	2	30 001	30 001
Sum finansielle anleggsmidler		30 001	30 001
Sum anleggsmidler		2 154 869	6 376 439
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		10 743 770	17 168 533
Andre kortsiktige fordringer		3 399 061	3 153 175
Sum fordringer		14 142 831	20 321 707
Bankinnskudd, kontanter o.l.	5	53 526 139	42 003 381
Sum omløpsmidler		67 668 970	62 325 088
Sum eiendeler		69 823 839	68 701 527

Balanse

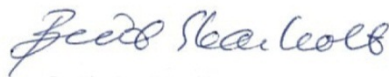
	Note	2014	2013
Egenkapital og gjeld			
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital		15 000 000	15 000 000
Sum innskutt egenkapital		15 000 000	15 000 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		16 149 619	1 825 637
Sum opptjent egenkapital		16 149 619	1 825 637
Sum egenkapital	6	31 149 619	16 825 637
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	4	1 633 477	15 524 251
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		7 280 906	5 592 592
Betalbar skatt	8	824 135	0
Skyldig offentlige avgifter		5 301 543	5 649 582
Forskuddsinnbetalt på prosjekter	9	16 169 508	16 874 459
Annen kortsiktig gjeld		7 464 650	8 235 005
Sum kortsiktig gjeld		37 040 743	36 351 639
Sum gjeld		38 674 220	51 875 890
Sum egenkapital og gjeld		69 823 839	68 701 527

Oslo, 21. april 2015

I styret for stiftelsen NIKU

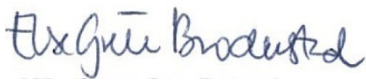
Knut Grøholt
styreleder

Berit Skarholt
nestleder

Kjell Abildsnes
styremedlem

Else Grete Broderstad
styremedlem

Ingebjørg Hage
styremedlem

Stine Barlundhaug
styremedlem

Susanne Kaun
styremedlem

Carsten Paludan-Müller
administrerende direktør

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk.

Vurdering og klassifisering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av gjeld er analoge kriterier lagt til grunn. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes å ikke være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Langsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring. Enkelte poster er i samsvar med regnskapsloven vurdert etter andre regler og redegjøres for nedenfor.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs.

Andre anleggsaksjer

Anleggsaksjer hvor NIKU ikke har betydelig innflytelse balanseføres til anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Pensjonsforpliktelser

Ved regnskapsføring av pensjonsforpliktelser er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Estimatavvik og planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningsperiode i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidler (korridor).

Vurderingsprinsipp for prosjekter

Inntekter er bokført i henhold til vilkår for fakturering eller betalingsløfte i bevilgningsbrev eller kontrakt. For ikke avsluttede prosjekter er det beregnet forventet total kostnad av gjenstående aktiviteter. Dekningsbidrag for utført arbeid blir godskrevet arbeidsåret, med mindre gjenstående aktivitet koster mer enn det som da blir tilgjengelig av midler. I slike tilfeller overføres totalt forventet kostnad slik at forventet underdekning belastes første arbeidsår. Usikkerhet i forbindelse med enkeltprosjekter er for øvrig tatt hensyn til under inntektsføringen av prosjektene. For prosjekter som antas å gi tap, kostnadsføres hele det beregnede tapet umiddelbart. Under kortsiktig gjeld inngår posten forskuddsinnbetalinger fra kunder som er overført til neste år etter vurdering av økonomisk og faglig fremdrift i hvert enkelt prosjekt og aktivitet.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 27 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverseres eller kan reversere i samme periode er utlignet og nettoført. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort.

Note 1: Varige driftsmidler

Anleggsmidler 2014

	Maskiner	Inventar	EDB HW	EDB SW	Sum
Anskaffelseskost 01.01	732 309	843 258	3 236 532	1 699 414	6 511 512
Tilgang	1 079 453	254 418	164 941	180 744	1 679 556
Mottatte tilskudd	-1 079 453	0	0	0	-1 079 453
Anskaffelseskost 31.12	732 309	1 097 676	3 401 473	1 880 158	7 111 615
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	522 485	733 624	3 164 655	1 638 685	6 059 449
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	598 288	781 970	3 244 963	1 727 259	6 352 480
Balanseført verdi pr. 31.12	134 021	315 706	156 510	152 899	759 135
Årets avskrivninger	75 803	48 346	80 308	88 574	293 031
Forventet økonomisk levetid	3	5	3	3	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	

Note 2: Aksjer

Navn på selskap	Miljøalliansen AS
Eierandel	16,67 %
Balanseført verdi	30 001

Aksjene er oppført til kostpris.

Note 3: Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser

Lønnskostnader

	2014	2013
Lønninger	45 170 353	46 031 324
Arbeidsgiveravgift	7 456 739	6 812 829
Pensjonskostnader	7 313 884	6 508 104
Endring i pensjonsforpliktelsen (ekskl. planendring)	-884 804	-905 817
Andre ytelser	1 331 983	1 025 557
SUM	60 388 155	59 471 997

Antall årsverk inkl. korttidsengasjert personell	83	82
--	----	----

Ytelser til ledende personer:

	Daglig leder	Styret
Lønn/honorar	1 053 746	174 000
Pensjonspremie	165 326	
Andre godtgjørelser	11 499	
SUM	1 230 571	174 000

Revisor:

Kostnadsførte honorar fordeles på følgende måte:

	2014	2013
Ordinær revisjon	112 650	116 100
Bistand ligningspapirer/noter	33 400	35 000
Annen bistand	28 840	23 625
Særattestasjon	8 650	6 600
SUM (ekskl. mva)	183 540	181 325

Note 4: Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Stiftelsen har pensjonsordninger som omfatter i alt 89 personer. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra Folketrygden. Som aktuarmessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er lagt til grunn vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring. Selskapet er forpliktet til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapet har pensjonsordning som oppfyller kravene etter denne loven.

	2014	2013
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	5 574 724	6 132 368
Effekt av årets planendring *)	-13 005 970	0
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	5 024 777	4 231 267
Avkastning på pensjonsmidler	-3 845 114	-2 946 050
Administrasjonskostnad	163 309	158 651
Netto pensjonskostnad inkl. AGA	-6 088 274	7 576 236
Opptjente pensjonsforpliktelser inkl. AGA	154 966 140	139 738 023
Pensjonsmidler	-92 208 350	-84 877 469
Sum beregnede pensjonsforpliktelser netto	62 757 790	54 860 554
Ikke resultatført virkning av estimatendringer mv.	-61 124 313	-39 336 302
Balanseført netto pensjonsforpliktelse	1 633 477	15 524 252
Økonomiske forutsetninger		
Diskonteringsrente	2,30 %	4,20 %
Forventet lønnsregulering	2,75 %	3,25 %
Forventet avkastning på fondsmidler	3,20 %	3,60 %
Forventet regulering pensjon	2,50 %	2,25 %

*) Planendringen består av levealdersjustering 8,8 millioner kroner og ny offentlig uførepensjon 4,2 millioner kroner. For utfyllende informasjon se pkt. Andre forhold under styrets årsberetning for 2014.

Note 5: Bankinnskudd

	2014	2013
I posten bankinnskudd inngår bundne skattetrekksmidler	2 291 548	2 531 618
Sum	2 291 548	2 531 618

Note 6: Avstemming av egenkapitalen

	Grunnkapital	Annen EK	Sum
Egenkapital 01.01	15 000 000	1 825 637	16 825 637
Årets resultat		14 323 982	14 323 982
Egenkapital 31.12	15 000 000	16 149 619	31 149 619

Note 7: Prosjektinntekter

Prosjektinntekter består av:	2014	2013
Grunnbevilgning	9 004 897	9 328 000
Strategiske Instituttprogrammer	7 751 472	7 922 000
Andre oppdrag	77 422 302	66 315 682
SUM	94 178 671	83 565 682

Note 8: Skatter

	2014	2013
Årets skattekostnad fordeler seg på :		
Betalbar skatt, 27 % av grunnlag	824 135	0
Endring utsatt skatt 27%	4 528 641	196 562
Sum skattekostnad	5 352 776	196 562

Beregning av årets skattegrunnlag :		
Resultat før skatt	19 676 758	-224 696
Permanente forskjeller	148 337	147 026
Endring i midlertidige forskjeller	-14 736 794	-1 761 558
Bruk av framførbart underskudd	-2 035 950	0
Årets skattegrunnlag	3 052 351	-1 839 228

Oversikt over midlertidige forskjeller :		
Driftsmidler	-3 424 794	-4 270 813
Fordringer	0	0
Pensjonsforpliktelser	-1 633 477	-15 524 251
Framførbart underskudd	0	-2 035 950
Sum	-5 058 271	-21 831 014

Utsatt skattefordel, 27 %	1 365 733	5 894 374
Utsatt skattefordel 31.12.	1 365 733	5 894 374

Note 9: Forskuddsinnbetalt på prosjekter

	2014	2013
Forskuddsinnbetalt på prosjekter *)	16 169 508	16 874 459
Sum forskuddsinnbetalt	16 169 508	16 874 459

*) Herav inngår 4 mill vedr. omstillingsprosessen i NIKU, fra Klima og miljødepartementet

Note 10: Kontantstrømpoppstilling

	2014	2013
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	19 676 758	-224 696
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0
Planendring pensjoner	-13 005 970	0
Endring pensjonsforpl. ekskl. planendring	-884 804	0
Ordinære avskrivninger	293 031	799 650
Betalt skatt	0	0
Endring fordringer	6 178 876	4 045 860
Endring leverandørgjeld	1 688 314	3 923 501
Endring i andre tidsavgrensingsposter	-1 823 344	-1 800 045
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	12 122 861	6 744 270
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0	0
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-1 679 556	-82 033
Innbetalinger ved tilskudd driftsmidler	1 079 453	0
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-600 103	-82 033
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	0	0
Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld	0	0
Utbetalinger ved nedbetaling av kortsiktig gjeld	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0
Netto endring i kontanter og kontantekv.	11 522 758	6 662 237
Beholdning av kontanter og kontantekv. 1.1.	42 003 381	35 341 144
Beholdning av kontanter og kontantekv. 31.12	53 526 139	42 003 381

Tel: 23 11 91 00
Fax: 23 11 91 01
www.bdo.no

BDO AS
Munkedamsveien 45
Postboks 1704 Vika
0121 Oslo

Til Styret i
NIKU - Norsk Institutt for Kulturminneforskning

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for stiftelsen NIKU som viser et overskudd på kr 14 323 982. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for stiftelsens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til stiftelsen NIKU per 31. desember 2014 og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av årsoverskudd er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 21. april 2015

BDO AS

Tommy Benjum
Statsautorisert revisor

Norsk institutt for kulturminneforskning er et uavhengig forsknings- og kompetansemiljø med kunnskap om norske og internasjonale kulturminner.

Instituttet driver forskning og oppdragsvirksomhet for offentlig forvaltning og private aktører på felter som by- og landskapsplanlegging, arkeologi, konservering og bygningsvern.

Våre ansatte er konservatorer, arkeologer, arkitekter, ingeniører, geografer, etnologer, samfunnsvitere, kunsthistorikere, forskere og rådgivere med spesiell kompetanse på kulturarv og kulturminner.

www.niku.no

NIKU årsrapport 2014

NIKU hovedkontor

Storgata 2
Postboks 736 Sentrum
0105 OSLO
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Tønsberg

Farmannsveien 30
3111 TØNSBERG
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Bergen

Dreggsallmenningen 3
Postboks 4112 Sandviken
5835 BERGEN
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Trondheim

Kjøpmannsgata 1b
7013 TRONDHEIM
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Tromsø

Framsenteret
Hjalmar Johansens gt. 14
9296 TROMSØ
Telefon: 77 75 04 00